

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Fejelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdeknél.

Közügylések.

A város is, a vármegye is közgyűlést tartott a tegnapi napon. Még pedig népes, nagy érdeklődés mellett lefolyt közgyűlés. Különösen a megyei közgyűlés termében nagyon régen láttuk oly óriási tömeget a bizottsági tagoknak, mint tegnap, midőn a nemzeti ellenállás és a nyomában járó nagyfontosságú ügyek az egész megye óriási érdeklődésére számítottak. A városi közgyűlés hatalmas tihakozással felelt a kormány által elkövetett törvényteleniségre. A megye már engedett a kuruc 48-ból, nem akarván tisztviselőit kiszolgáltatni a kenyérvésztlés szomorú következményeinek. A városi közgyűlés egyhangulag, vita nélkül intézte el a nemzeti ügy védelmét. A megyei közgyűlés terme szenvedélyes beszédektől visszhangzott. A kormányzatot minden szónok a legélesebb kritika késével metélte. Széchenyi Viktor gróf „zalogházból kiváltott csibécskadnak” nevezte el a kormány kreaturáit s szenvedélyesen vágta oda, hogy: „gazanber a ki katonának áll!” Zichy Aladár gróf gyújtó beszéddel tört pálcát az abszolutizmus fölött, Kenessey Gyula két beszéddel is táplálta e hazafias lelkesedés tüzét — de a kényszerhelyzet előtt való kitérés — és épen az 50-es jöletti bizottság véleménye alapján — megtörtént: az önként befizelt 50000 kor. adót a megye kiszolgáltatja a kormánynak.

Huszár Ágost alispán nyugalomba lép, de Kálmán Vince főszolgabíró a személye mellett nyilvánult imponáns tüntetés után visszavonta nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

Fiaih Pál báró főispán, ámbár itthon volt, sem a város, sem a megye közgyűlésén nem előkölt, azt Havranek József polgármester, ezt Huszár Ágost alispán vezette.

A városi közgyűlés 9 órakor kezdődött s az elnöklő polgármester a márciusi közgyűlés napját március 26-ra kérte kitűzteni.

Dr. Holly Géza v. b. t. a rendőrség ismeretes brutális eljárása miatt impellált, a mely a mult napokban a tanuló ifjúságot érte. Ismertette az ügyet, hogy a gimnázium elé két rendőrt állítottak. Továbbá, hogy midőn másnap a vasutról felvonult tüntető ifjúság a városházára ért, az intelligens, 12—17 éves fiukat a rendőralkapitány: kardot ránt! jelszóval fogadta, megkardlapozták őket, a zászlójukat elvették és összerongyolták. Kérdi, hogy tud-e erről a főkapitány s kinek az intézkedésére történt mindez?

Reé István köszönetet mond, hogy Holly dr. módot nyújtott neki a nyilatkozására. Az ifjúság tüntetett a szabadságszobor és Vörösmarty-szobor előtt. Fölvonulásukkal a járó-kelőket leszorították a gyalogjáróról. A diákoktól nem félt, de a hozzájuk csatlakozó suhanok, a kiknek zsebjekben kövek voltak, veszélyeztetik a személy- és vagyonbiztonságot. Ezek ellen kellett a karhatalom. Brutális támadásra ő nem adott rendeletet s a megtévedt rendőrt meg fogja büntetni. A gimnázium előtt véletlenül jelent meg a rendőr. Egyébiránt az ő tradíciói, multja, jellemé teljesen kizárják, hogy a nemzeti eszme ügye ellen bár-

mit is tegyen. (Élénk helyesítés.) Dr. Holly Géza a választ tudomásul vette.

Dr. Sára Gyula v. b. t. a tisztviselők ügyében a következő szép indítványt terjesztette be:

„Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága hontani aggodalmának, megdöbbenésének és fájdalmanak ad kifejezést és felemléi tiltakozó szavát, hogy a magyar országgyűlést, az alkotmány újabb súlyos megsértésével a parlamentaris formák teljes mellőzésevel, az 1848. IV. t. c. az 1867. X. t. cikk határozott tilalma ellenére feloszlatták!

Óvást emel a megkezdett és ezeréves alkotmányunk letérésére irányuló abszolutizmus ellen, mely máris a legnagyobb mértékben nyilvánul a gyűlékezési jog legdrágább megsértésében és korlátozásában, királyi és kormánybiztosok kirendelésében, a törvényhatóságok elnémítására irányuló erőszakoskodásokban, a hazafias tisztviselők felfüggesztése és hivatalukból elmozdításában!

Tiltakozik az ellen, hogy a kormányzásba fegyveres erő vonassék be, mert ez a megkezdett abszolutizmusnak egyik legnagyobb bizonyítéka!

Követeli, hogy az országgyűlés az alkotmányos rend helyreállítása érdekében a törvény által előírt időn belül egybehívassék!

Kimondja, hogy a nemzeti küzdelemben elfoglalt eddigi álláspontját továbbra is fenntartja, minden erejével szembeszáll és küzd az abszolutizmus ellen, minden lehetőt és tőle telhetőt elkövet, hogy szeretett édes hazánk alkotmánya régi erejébe visszaálltassék és teljes fényében ragyogjon!

Mint ahogy pedig az alkotmány védelmében e nehéz és súlyos időkben minden igaz magyaroknak erőnek, összetartónak kell lenni, mert csak egyesült erővel, fard-ágot és adózatot nem ismerő kitartással lehet édes hazánkról a fenyegető veszedelmet elhárítani: — bízunk tehát a város polgarainak igaz hazaszeretetében, hogy édes hazánk alkotmánya védelmére kibontott és lobogtatott zászló alatt szívvel, lélekkel és igaz lelkesedéssel tömörülnek!

Hisszük és reméljük, hogy ezekben a nehéz, az abszolutizmus sötét feilegeivel bevont szomorú és gyaszos napokban, nemcsak hogy sem közvetve, sem közvetlen — önkéntes adófizetés és más ily cselekményekkel — nem tesznek szolgálatot az abszolutizmusnak, hanem az alkotmány és törvényhez híven, igaz hazaszeretettől áthatva, teljes adozatkészséggel és összetartással mindent elkövetnek, kitartóan, igaz hazafához méltó lelkesedéssel küzdenek, hogy szeretett édes hazánkban az abszolutizmus lehetlenné legyen, és édes magyar hazánk alkotmánya és szabadsága hajnala mielőbb felvirradjon!

E küzdelem adjon mindnyájunknak erőt és kitartást, töretelent bátorságot és igaz lelkesedést a magyarok Istene!

Kérem ezen indítványom elfogadását és hazafias fogadalmunk megörökítése végett közgyűlési jegyzékönyvünkbe iktatását és Székesfehérvár közönségének falragaszok útján tudomására hozását.”

A közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta az indítványt, Havranek József polgármester, elnök pedig hálás köszönetét nyilvánította a tisztviselőkar nevében a hazafias és megtisztelő határozatért.

Holly Géza dr. v. b. t. pedig a következő indítványt terjesztette elő:

„Székesfehérvár szab. kir. város törvényha-

tósági bizottsága a kormány részéről megtámadott nemzeti jogok védelme tekintetében az 1905. évben tartott közgyűlésein az ugynevezett passzív resistencia álláspontjára helyezkedett, kimondván, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott adók beszedésének és a meg nem szavazott utoncok előállításában a hatóságok közreműködést megtagadja, illetve ugy ettől, valamint az ezen törvényes jogok kijátszására vonatkozó egyéb kormányrendeletek végrehajtásától a törvényhatóság tisztikarát eltiltja. Ezen határozatai meghozatalánál a törvényhatósági bizottság azon helyzetet mindig szem előtt tartotta, hogy bár határozati teteles törvényeken alapúnak, a végrehajtó hatalom törvénytelen és törvényellenes kezelői ezen törvényes határozatok végrehajtása miatt törvénytelen hatalmi erőszakoskodásokat elsősorban a tömeges ellenállást kifejtő törvényhatóság tisztviselőivel érzetik. — Ennek tudatában a tisztviselőket a törvényhatóság elvileg erkölcsi és anyagi támogatásról biztosította. Minthogy pedig most már teljesen nyilvánvaló, hogy a kormány törvényellenesen és alkotmányunk nyílt megsértésével, pusztá hatalmi erőszakkal kormányoz és így már a közel jövőben hatalmi erőszakkal sújtja az alkotmányunk és törvényeinkhez ragaszkodó hazafias tisztviselőinket, nehogy a megélhetés szükségének nyomása alatt hazafias érzésüket sértő és törvényellenes cselekményekre kényszeríttessék, határozatul kimondja a következőket: A törvényhatóság minden egyes tagja erkölcsi kötelességének tartja, hogy ha a jelenlegi tisztikarból bárki a törvényhatóság által elfoglalt védekezési álláspontnak a törvénytelen s abszolút kormány rendszerrel szemben való védelmezése miatt, akár nyugdíjba kénytelen volna menni, akár pedig hatalmi erőszakkal állásából elmozdítottatnék: a törvénye közállapotok helyreálltával, kim radt vagy nyugdíjazott tisztviselőit jelenlegi állásukba, vagy ezzel egyenlő rangu és képesítési állásba, pályázás esetén, minden mellék körülménytől eltekintve megválasztja, a mennyiben pedig a nyugdíjazás kényszere áll elő, az esetben az illető tisztviselő nyugdíjazása teljes illetménye alapján fog eszközöltetni.”

A közgyűlés dr. Holly Géza indítványát egyhangu helyesléssel magáévá tette.

Lauschmann Gyula dr. v. b. t. lapunkban ismertetett indítványát, a melyben városunk polgármesterének emlékét kívánja az utókor számára megőrköteni, vita nélküli, egyhangu elfogadásra talált.

A millenniumi két ösztöndíjra — és pedig a főgimnáziumra pályázók: Vrhank Ferenc, Lator Károly, Gáspár József és Ludasi Viktor. A közgyűlés tiszjü felállással, néhány szavazat kivételével Vrhank Ferenc joghallgató javára szavaztat meg az ösztöndíjat. A realiskolaira harman pályáztak s névszerinti tiokos szavazás alapján Csáder Ferenc 54, Ványi Zsigmond 20, Szilágyi Pál 17 szavazatot kapott.

A Deák Ferenc utcai új iskola részére megveendő telek ügye a jövő közgyűlésen kerül szavazás alá.

A régi kórházi orvosi lakás lebontását elhatározta a közgyűlés, valamint az agintézeti telek bekerítését és cementgyalogjáróval való körülvételeit is. A költségek az agintézetet, szegényintézetet s a Mantz-féle ovodát terhelik. Az agintézet vagyona 140,000 frtot tesz ki.

Az árva- és közpénzek a régi szokás alapján a három régi pénztintézetnél nyernek elhelyezést.

Mai lapunk 4 oldal.

00000115

A várarki csatorna beoltozása akkor lesz aktualis, ha a lejtmerészek megtörténtek, a mire körülbelül még ezen évben számíthatunk.

A sósói haltenyészésre vonatkozólag Pollák Árnin v. b. t. indítványának Havranek József polgármester kelt a védelmére, miután Pollákok bűbeszedésüéért senki nem akarta meghallgatni. A polgármester utalt a már egy alkalommal elért nagyszerű eredményre s egy bizottság kiküldését indítványozza, a mely a haltenyészés ügyét tanulmányozza.

A Simor-utcai csatorna beoltozásánál be nem szedett költségek tévedésből maradtak el s beszédük iránt már megtették a lépéseket.

Az ipariskolai bizottság újjáalakított, a Vörösmarty körnek pedig köszönetet mondott a város a Virág és Anyos emléktábláinak létesítése körül szerzett fáradozásaiért.

Dr. Bierbauer Viktor, továbbá a számvevőség és félévi fizetési előleget kaptak.

Özv. Katics Gyuláné és özv. Zákits Miklósné a nyugdíj szabályzat rendelkezési érdekében megfelelő nyugdíjban részesültek. Katics Gyulának felvett 100 koronányi fizetési előleget elengedte a város. Baranyai József 48 as honved 10 kor. havi segélyben részesül. Zalavármegye átirata a munkásközvetítő kijelölése tárgyában ártólólag elfogadtatott. Szintgy Esztergom, Szolnok Doboka, Zalavármegye és Kolozsvár városok átirata az alkotmány védelem tárgyában.

A közgyűlés 11 órakor véget ért.

Fejérvármegye közgyűlése.

Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor közgyűlést tartott — báró *Fiáth* Pál főispán távollétében *Huszár* Agoston alispán elnöklelte meg. Rég idő óta nem volt a vármegyenek ily népes közgyűlése. A bizottsági tagok csaknem teljes számban jelentek meg, míg a karzatot zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. A vármegyei bizottsági tagok sorában ott láttuk gróf *Czirák* Antalt, gróf *Széchenyi* Viktort, *Sárközy* Aurélt, báró *Manndorf* Géza, *Meszlenyi* Benedek biz. tagokat, továbbá dr. *Horváth* Gyula, *Gyapay* Pál, *Koller* Tivadár, *Szluha* István, gróf *Zichy* Aladár orsz. gyűlési képviselőket.

Huszár Agoston alispán pontban 11 órakor megnyitja a közgyűlést, bejelentve, hogy a főispán akadályoztatva van és így őt érte a szerencse, hogy a vármegye közgyűlésen elnökölt.

A közgyűlés első tárgyat a vármegye elmentálló határozatainak a belügyminiszter által történt újabb megsemmisítése hépezte.

A tárgynál *Kenessey* Gyula szólal fel. Az alispán alkotmányos érületére vall — ugymond — hogy az ügyet újból a közgyűlés elé vezérle, miután ez nem lett volna kötelessége, mert a minister nyolc napi határidőt engedett arra, hogy az önkéntesen befizetett adók beszedelhetők legyenek, ellenkező esetben pedig a tisztviselők felelősségével, kormánybiztossal fenyegetőzött. Most kérdés, hogy kitégyük-e magunkat azért a pár száz koronáért annak, hogy hazafias tisztviselőinket elcsapják, a községi eljárásokat börtönbe hurcolják és helyükbe kinevezett vigéceket küldjenek a nyakunkra. Ennek elkerülése végett az alkotmányvédő bizottság nevében azt a határozati javaslatot terjeszti elő, hogy oldja fel a vármegye közönsége tisztviselői karát előbbi határozatának kötelező volta alól. Az önként befizetett adókat belizeti az államkincstárba, az önként jelentkező utoncoknak a belépési igazolványt kiadja. Ama határozatot azonban, hogy a meg nem szavazott adó behajtásánál és utoncok előállításánál segédkezel nem nyujt, továbbra is fenntartja. Kéri indítványának elfogadását. (Eljenzs. Elfogadjuk! Elfogadjuk!)

Gróf *Széchenyi* Viktor nehéz szívvel teszi magáévá *Kenessey* Gyula indítványát, mert csak így látja egy időre megóva a vármegyet a hekövetkezendő abszoluztizmustól. Egyenleiten a harc, amely a törvénytelenség és a törvényesség között folyik. Ott a hatalom: a nyers erő, katona, renjör, a szuronyok erdeje, a mi fegyverünk a magyar törvénykönyv, amelyet fennen lobogtatva, látkadást nem ismerve fogunk használni ellenünkkel szemben. Ne engedjük közigazgatásunkba betolakodni a zálogházból kiváltott csibészhadat. Megbízatasa van az alkotmányvédő bizottságtól, hogy a tisztviselőket bizosítsa a vármegye közönségének tántoríthatatlan ragaszkodásáról és őket arra kérje, hogy helyükön megmaradjanak. (Eljenzs!)

Gróf *Zichy* Aladár: *Kenessey* Gyula indítványát magáévá teszi, gróf *Széchenyi* Viktor által elmondottakhoz pedig hozzájárul. Nem akarja elmondani annak a szomorú leírás részleteit, amikor a magyar törvényhozó testület szuronyokkal szeljelzavartak. Ilyen Európa mávelt allamaiban meg nem történt. Szükségesnek tartja, hogy a vármegye ez ellen a törvénytelenség ellen ovást emeljen ép ezért indítványozza, hogy ez a vármegye legközelebbi közgyűlésére tárgyként kitűzessék. Az indítványt elfogadtatott.

Szűts *Endre* azzal kezdi beszédét, hogy semmi sem öly biztosan mint a neveltség! Ne tegye a vármegye neveltségessé önmagát azáltal, hogy most masképpen haroz. Nem helyesi az önként befizetett adók beszedelgetését és az önként jelentkező utoncoknak a belépési igazolvány kiszolgáltatását. Indítványozza, hogy a vármegye csak a szuronyoknak engedjen.

Szabó *Kálmán* szerint az önként befizetett adókat be kell szolgáltatni, de utoncot semmi körülmények közt sem szabad adni még akkor sem ha azok jelentkezőnek. (*Széchenyi* Viktor gróf közbekiált: Aki jelentkezik az gazember.)

Kenessey Gyula: Csak a nemzeti ellenállás erősbödését látja abban, hogy az önkéntes adók befizetésével hazafias tisztviselőinknek módot adunk arra, hogy helyükön maradhassanak. A népet azonban fel kell világosítani és mindenkinék erkösi kötelességeve tenni, hogy adót nem fizet es katonának be nem áll. Kéri indítványának elfogadását.

Gyapay Pál nem találja meg az összefüggést a vármegye előbbi és jelenlegi határozatai között. Mindazonáltal meghajlik a törvény bölcsesége előtt. Az elhangzott indítványt nem akarja leszerelésnek minősíteni, csak egy kis következtelenségnek. Az önkéntes adókkal es utoncokkal ez a minden becsületből kivetkőzött kormány nem fog megelegedni. Ezt én mint képviselő — *Sárközy* Aurélt (közbeszól): csak volt. *Gyapay* Pál: most is annak érzem magam, mert a képviselőház szuronyos felosztását semmissnek tekintem. En mint képviselő tudom, hogy februárban lehullott a legalkotmányosabb alarc és világossá lett, amit már különben is regen tudunk, hogy alkotmányunk csak papirus. Megmondta már *Deak*: hogy amit erőszakkal vesznek el a nemzettől, azt a jó szerencse még visszaadhatja, de amiről önként mondtunk le, azt nem kapjuk vissza sohasé. Önkéntelenül két kep jelenik meg előtte, az egyik, amikor szüksege volt a Hábsburgoknak rank, *Maria* *Terezia* idejében. A lojalis magyarok kardot rantva a királynó előtt kiáltják: Életünket es verünket királynóknkert *Maria* *Terezia*ért! A másik kep, amikor a lojalis magyarra nincs szükség, amikor a közelmúlt napokban az ország képviselőit katonasággal kergettek széjjel. E két kepet érdemes egymás mellé akasztani. Nem érti, hogy miért teljünk katonai megszállással, vagy a császári ház haragjatól: katonai megszállásban ugy is allandóan van részünk, a császári ház pedig 400 év óta haragszik reánk. Indítványozza, hogy a legközelebbi közgyűlésen ovás emeltessék az országgyűlés szuronyos felosztása miatt.

Fautusz *Fülöp* helyesnek tartotta volna, ha a vármegye közönsége méltóságtelesen egyhangulag fogadja az indítványt. Ezért ajánlja, hogy akik *Kenessey* indítványával szemben más indítványt tettek, azt vonják vissza.

Dr. *Horváth* Gyula nem helyesi, hogy a vármegye ö magának ellentmond. Indítványa az, hogy *Kenessey* Gyula által előterjesztett indítványt elfogadtassák, de abból azon tétel, hogy — vármegye közönsége tisztviselőit feloldja az előbbi közgyűlési határozat kötelező volta alól — töröltessék.

Sárközy Aurélt (szólni akar, de miután azt hiszik, hogy a volt komáromi főispán az indítványt ellen akar szólni, eklelen lárna támadt. Csak mikor látják, hogy *Sárközy* a lármt túlhorsogva mást akar, áll helyre a esend): Miután a vármegye nek fia és évekén át tisztviselője kötelességemnek tartom — ugymond — hogy felszólaljak. *Kenessey* indítványát férfiasnak tartja, mert azt célozza, hogy a vármegye hazafias tisztviselői helyükön maradjanak és hogy a törvénytelen hatalomnak ne legyen oka beavatkozásra.

Huszár Agoston alispán felteszi a kérdést, hogy melvik indítványt fogadják el. Az eredmény, hogy *Kenessey* Gyula indítványa nagy szótöbbséggel elfogadtatott.

Ezután következett *Kálmán* *Vince* fűszolgabíró kérvénye amelyet március 1-től való szabadsegélytása es május 1-től való nyugdíjaztatási ügyében nyujtott be. E kérvények azonban nem kerültek tárgyalás alá, mert *Kálmán* *Vince* engedve a közóhájnak, azokat visszavonta.

Most *Szűts* *Artur* főjegyző foglaltja el az elnöki széket. Dr. *Balassa* *Imre* tb. főjegyző olvassa, hogy *Huszár* Agoston alispán kéri, hogy március 1-től nyugdíjaztassék. (Farengett éljenzs! Közbekiáltások: Nem engedjük, maradjon!)

Dr. *Paizs* Gyula szép beszédben kéri az alispánt, hogy ne hagyja el helyét legalább addig míg e veszes fehérek elvonulnak hazánk egéről. Szavai végeztével újra kitor a szűnni nem ékaró éljen.

Végre a esend helyreálltával feláll a vármegye ösz alispánja és a meghatottságtól renegő hangon szól: Mélyen meghatott az imént megnyilvánult bizalom, de az én időm már elkövetkezett. Öreg ember vagyok, fáradnak érzem magam, pihenni akarok. Tudják nagyon jól, hogy a mult evben súlyos beteg voltam. Már ekkor nyugdíjaztatni akartam magam, de ekkor kezdődött ez a mind bonyolultabb fejlődő válság és én nem akartam olyan szanben feltűnni, mint aki meghátrál. Nagy küzdelmek várnak a vármegyére és ezért tetterős vezetőre van szükség. Én félreállok az utból, mert érzem, hogy az én korommal már csak ártani, nem használni tudnék vármegyének, amelyet 32 év óta szolgálók. Engedjék meg, hogy nyugalomba vonuljak.

Gróf *Czirák* Antál: A törvényhatóság nevében akkép akarja *Huszár* Agostont elbucsztatni, amint ő azt megérdemli. Szép szavakban méltatja érdemeit és kéri azoknak jegyzőkönyvi megörökítését. Egyben indítványozza, hogy a vármegye szeretett alispánjának teljes nyugdíjat adjon.

Gróf *Czirák* Antál szavaira megegyeszőr felemelkedett az alispán megköszönte a vármegye jóindulatát, amelyet — ugymond — még halálos agyanom sem fog elfeledni. Szavait így végzi: Nem végleg bucsuzok Önöktől, mert mint bizottsági tag tagja maradok a törvényhatóságnak. Isten áldja meg Önöket, Isten velük.

Most újból kitor a harsogó éljenzs és mintegy 10 percig tartott a szűnni nem ékaró lelkesedés. Végre annyira helyreállt a esend, hogy az alispán 11 órakor bezárhatta a közgyűlést.

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ és FISCHL GYULA

szoba-, cím-, cimerfestők és mázolóok.

Székesfehérvár Vásártér 17. szám.

Elvállnak minden e szakmába vágó s legmesszebb menő igényeket kielégítő munkákat a leggyorsabb kiszolgálás mellett.

UJDONSÁGOK.

— **A katolikus kör teatestélye.** Szombat este, három nappal a bűnbánat, a magabaszállás komoly időszaka, a nagybőjt kezdete előtt még egyszer megnyiták a Szent István terem ajtai a vidámság, a jókedv számára, annak a nagyszámu, szép közönségnek a befogadására, mely a kath. kör második farsangi teatestélyét felkereste. Régi es praktikusnak bizonyult szokásaihoz hiven, a katolikus kör ez alkalommal is szép és értékes ének, szavalati és zeneszámokból összeállított műsorral várta a közönséget, mely a felterített fehér asztaloknál helyet foglalt.

A hangverseny első számát *Czajlik* Mária kisasszony zongora játéka képezte, ki *Székhely Imre* egyik Magyar Rapszodiáját adta elő. A kisasszony évek óta Némessy Mariska egyik legszorgalmasabb tanítványa. Felépése biztos, bátor játéka erőteljes (csak úgy zengett a nagy zongora), kifejező s pár év alatt egyike lesz városunk legügyesebb zongorázó ifjú hölgyeinek.

Párkányi Aranka és *Ketskés Elek* az ideit operett termékek legértékesebbjéből Butyky Ákos: „Bolygó Görög”-jéből énekeltek két számot. Párkányi Aranka szőlőjának dallamos tünéje pompásan érvényesült a teljesen korrekt előadásban s mikor kellemes meleg szopránja mellett a diuttben felcsendült Ketskés Elek tartalmas erces baritonja, a közönség azon kezdett gondolkodni, hogy talán nem is egy kedélyes táncestélyre, hanem egy elkökölt színvonalon álló hangversenyre jött el. S mikor az utolsó taktusokban a két szép hang összecselezte, a publikum hatalmas tapsban fejezte ki tetszését.

Hatásosan szavalta el ezután *Ruff* Béla Farkas Imre Fábrián, Rákóczi hadnagya c. melodramáját, melynek hatásos s a kuruc zenei motívumok gyöngyéből összeállított zenéjét Lányi Ernő írta. Többször volt alkalmunk a jeles szavaltót hallani, de talán nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy ez volt legszebb sikere. Darabját valóán nagyon átérzte. Igazán lélekkel beszélt s a hazaszeretet, a kötelesség teljesítés ideális példáját a mai szomorú időkben olyan fölemelő volt hallani.

A dalárda dr. *Kucifal* Ferenc vezetése mellett három kuruc dalt adott elő kiváló precizitással. Az első „Rákóczi Ferenc imája” szinte áhitatot lehelte; a második a „Csímon Palkó” tüzés, néme et gunyoló melódia volt; az utolsó a német táncot figurálta ki józsiu kedélyességgel.

Ezzel a programmal ki is merült; a publikum étkezéshez fogott. De a tánc megkezdése előtt még egyszer felvonult az énekkar a pódiumra a „Chlopé nótival.” A vége, akár a multkor, hangos kacaj és tapsvihár lett. Azaz nem a magyar szív a bánatos és mégis önzertes és dacos Kossuthnótában nyilatkozott meg igazán, melyet az egész közönség fellállva énekelte el a zenekar kísérete mellett. Fenséges jelenet volt. Így mulat a magyar az elnyomatás napjaiban.

Ezután elkezdődött a tánc. A hangulat a négyes után a Gül-Baba szilaj „Bor-dal” csárdásánál érte el tetőpontját. Ettől kezdve csak úgy pezsgett a jókedv egész reggelre.

— **A március 15-ki ünnep** rendező bizottsága az ünnep sorrendjében már teljesen megállapodott. A megállapodás szerint az ünnepélyt március 15-én este 6 órakor a városi színház helyiségében tartja meg a város polgársága és a vármegye közönsége részvételével. Az ünnepélyen résztvenni óhajtok jegyekért jelentkezhetnek írásban a rendező bizottsághoz a székesfehérvári tővárosi kör helyiségébe címzett levelben, vagy szóval (telefon) ugyancsak a Tővárosi Kör helyiségében Holly Géza dr., vagy Erdőssy Bódog uraknál naponként este 5-7 óráig. A jelentkezést március 10-én a bizottság lezárja s a jegyek kiosztását március 12-én kezdi meg. A jelentkezésnél feltüntetendő, hogy a kért jegyek hölgyek, vagy urak számára lesznek.

— **Az Új Lap olvasóihöz.** Miután a belügy-miniszter az összes újságok utcai elárusítását illetve elárusítás végett a házakhoz hordását szigorúan eltiltotta, ezután hívjuk fel az Új Lap olvasóinkat figyelmét, hogy a lapot a ker. fogyasztási szövetkezetben vásárolják. A rendes napi évőknek pedig legközelebb Budapestről postáján fogja a kiadóhivatal megküldeni.

— **Alispán jelölés.** Huszár Ágostnak, megyénk érdemekben gazdag alispánjának nyugalmába távozásával, megindultak a mozgalmak az új alispán megválasztása iránt. Tegnap d. u. a bizottsági tagok a következő jelöltekről szölkak: dr. Fiath György árvász. üllök, Szűts Artur főigyzó, Szűts Jenő és Kálmán Vince főszolgabírák.

— **Beszámoló.** Gyapay Pál, a vaali kerület országgyűlési képviselője vasárnap délután monddta el beszámoló beszédét Bicske községben. A főszolgabíró megengedte a négyülés megtartását, de nagyszámu katonaságot es csendőrséget rendeltek nemcsak Bicskére, hanem Vaalba is, mert nem tudták előre biztosan, hogy Gyapay hol fog beszélni. A csendőrtőnadnagya, bár a gyűlés megtartására szóló főszolgabírói engedelem korlátlan volt, kijelentette, hogy csakis zart helyiségben engedni a gyűlékezést. A nép a nagyvendégő tágas udvarán gyűlékezett, a melynek kapuit, a mikor mindenki együtt volt, bezártak. Gyapay Pál beszédeben szölkta a helyzetrol, a képviselőház ereszakos főtisztviselőit es az egybegyűlt népet buzdította, hogy tartson ki továbbra is rendetlenül a nemzeti küzdelemben. A gyűlésen Gyapay beszéde után Guiner Károly gyűlésrezeres, a vaali kerület függetlenségi pártjának elnöke határozati javaslatot terjesztett elo, a melyben a kerület képviselőjének bizalmát es köszönetet szölkaznak, kijelentik, hogy továbbra is a kerület alkotmányosan megválasztott képviselőjének tekintik, a képviselőház alkotmány es törvényellenes főtisztviselése es az alkalmazott katonai ereszak ellen tiltakoznak es kijelentik, hogy az új választásban csakis azért es annyiban kívánunk részt venni, nehogy passzivitásuk által a kormány jelöltjének megválasztására módot es alkalmat nyujtsanak.

A gyűlés nagy lelkesedéssel ünnepelte Gyapay Pált es üdvözölő táviratot küldött Budapestre Kossuth Ferencnek.

— **Az új bőjtí rendezel plakát alakban** kemény alapon az Egyházmegyei könyvnyomdában kapható Székesfehérvárról.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Kör felolvasása.** A Fejérmegyei Gazdasági Kör t. hó 25-én szakeloadást rendezett a Fejérmegyei Takarékpénztár tanácsstermben. A szakeloadásra összegyűltek Lintner Sándor elnök üdvözölte, majd Balz Kálmán a nadasdaldányi uradalmi gazdaszjtje foglalta el az előadói szöket es „Ami nem kell tenni” címmel tartotta meg érdekes előadást, mely után az elnök monddott köszönetet az előadónak. A szakeloadást 90 fejérmegyei birtokos es gazdaszjt hallgatta végig.

— **A hírlapok elarúsítása.** A belügyi ügyvezető a napokban leterkezett rendeletével eltiltotta a hírlapok utcai elarúsítását. Ez is az új rend szele s a krajcáros lapok alkonya.

— **Háromszáz tagu küldöttség Kálmán Vince főszolgabíróval.** Tegnap d. e. 10 órakor a varmegyei közgyűlést megelőzőleg a Székesfehérvári Járásnak mintegy 300 polgára tisztelettel Kálmán Vince főszolgabíró elöl Babay Dezső sarkezeszturi ev. ref. lelkész vezetésével. Babay Dezső a küldöttség szonoka szép beszédeben kérte Kálmán Vincet, hogy vonja vissza lemondását es maradjon meg a járás elöl. Kálmán Vince főszolgabíró meghatottan válaszolt a szonok szöavaira es kijelentette, hogy elhatározását a közgyűléstől teszi függővé.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazon jó barátaink es ismerőseink, kik boldogult ferjem es jó atyánk elhunya alkalmával részvételükkel lelkerestek es a temetésen való megjelenésükkel megilszteltek, öszinte hálánkat es köszönetünket. Üz. Kümmel Frigyesné es gyermekei.

— **Nyilvános köszönetek.** A Fejérmegyei takarékpénztár 60 k., a Kereskedelmi Bank 30 koronát volt szives a fögműnázium segélyzőegyletének adományozni, mely adományokert hálás köszönetet fejezi ki Lass Krizosztom, a segélyző egylet felügyelője.

A Fejérmegyei Takarékpénztár a Fejérmegyei Tanítótestület segélyzőalapja részére 50 koronát volt kegyes ajándékozni, mely adományért hálás köszönetet mond: Szirbek József, egyesületi elnök.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik fejlethetlen jó atyám, Szitter János es jó anyám,

Szitter Jánosné szül. Hochfelner Terézia elhunya alkalmából súlyos fájdalomamat részvétük nyilvánításával enyhíteni oarkodtak, vagy a temetésen megjelenni kegyesek voltak, fogadják ez után is szivből jövő hálámat. Székesfehérvár, 1906. február hó 27. Üz. Farkas Jánosné szül. Szitter Katalin.

— **A szocialista vezér halála.** A szociáldemokrácia helybeli csapatának vezére, Pintér Károly az éjjel meghalt. Visszaadta lelkét Teremtőjének a ki őt alkotta, a ki eltöltött 25 esztendeje cselkedetei fölött az örök igazság törvényei szerint itélni fog. Egyszerű kömives legény volt, a ki az elemi iskola padjaiban a leggyengébb tanulóknál között számított. Később, mikor Pestre került, belesodródott a szociáldemokraták táborába s egyik legjobb szónokkuká nőtte ki magát. Természetesen a képzelhető legnagyobb egoldalúsággal. Szinte falta a legvadabb eszméket s tudása, műveltsége nem lévén a kriukara, fanatikus hive, majd apostola lett a német vad szocializmus eszméinek. Később letette a törvényt mint agitátor a központ jól tisztelet embere lett. A folytonos beszéd, az erőltetett izgalmas aláásták egészségét s a tudóvész áldozata lett ő is. Hozzátartozói es a kik benne nem az egyház ellenségét, hanem a felbárárt néztek, próbálták kibékíteni Istennel. Ő azonban hajthatatlan maradt. Felelete az volt, hogy képtelen hinnl. Sokan imádkoztak érte, a kiket életében elvakult gyűlölettel átkozott, de Isten nem adta meg neki a bűnbánat es megterés kegyelmét. Tudjuk azt is, hogy a núság is uralkodott fölőtte: hiszen ha elismeri maga fölött az Istent Urának, némileg szakítani kell eszméivel, hiszen a jakabok mind elcsapták már maguktól az Istent s koporsójánál elmaradna sok hangzatos frázis. Szegény, szerencsétlen ember! Mi csak szánni tudjuk őt. Ha megmarad tisztességes munkás embernek, ma is egészségben s meglegedésben élhetne, míg így fiatalon, rettenetes szenvedések s a lelke árán kellett itthagyni a földi életet.

— **Lezuhant az emeletről.** Kövér Ferenc asztalosinas, Nyáry Gábornál, Kövér István Salétrom utca 3. szám alatti lakos fia tegnap délelőtt gazdája megbízásából faanyagokat hordott dr. Steiner Jakónak a Nádor-utcán épülő házának emeletére. A lépcsők mellett a vaskorlátok még nincsenek felállva, így történt azután a szerencsétlenség, hogy a fiu az első emelet magasságából lezuhant a lépcsőzet legalsó fokára. A gyermek súlyos fejszét dr. Vizeleki F. kötözte be, majd pedig megérkeztek a mentők, akik beszállították a Szent-György kórházba. Kövér Ferenc állapotja kétségés, mert súlyos agyrázkódást szenvedett.

— **A F. G. E. bikavasárja.** A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület t. hó 25-én jól sikerült bikavasárt rendezett. A vásárra 44 tenyésztő 79 drb. bikát hozott fel. Ebből eladott 34 darab 15000 korona árban. A bikákat részint községi köztenyésztő, részint kigazdák vették meg. A vásárra felhajtott bikák nagyobb részt kigazdák tulajdonában voltak.

— **Elfogott szökevény.** Czauner Lajos marhahajász Csörgei István pátkai marhakereskedőnek négy darab üszöborjuját ellopva, azokat eladta es a pénzt elmulatta. A tolvajt a csendőrok Ercsi környékén elfogták, de Czauner megszökött kisértől es Székesfehérvárra menekült. Azonban nem sokáig élvezhette a szabadságot, mert a helybeli állomáson a rendőrség letartóztatta es átadta a kir. ügyésznek.

— **Tolvaj rokon.** Gárber Pál móri lakos a napokban szomoruan tapasztalta, hogy 90 korona megtakarított pénzét szobájának zárt szekrényéből ellopták. Feljelentésére a csendőrok csakhamar kiderítették, hogy a lopást a károsult rokona Kálhok Juli 15 éves leány követte el. A tolvaj leánynál mindössze 44 korona készpénz találtak, a többi ruhaneműekre költötte. A tolvaj leányt feljelentették a helybeli kir. ügyésznek.

Színház.

Szombat, febr. 24.

Exotikus bolondéria került színrre ma premiér gyanánt a városi színházban, *Kukorica*

Jónás a vitézi neve ennek a darabnak, mely a János vitéz daltékaptájára paródiázik. Alapjában véve értéktelen félcmunka, s ismert reklámhajcsárok szüleménye, akik a János vitéz okozta hatást a zsebjük előnyére imígyen akarták lefűlözni. Részbén sikerült is nekik, ruert habár nem is értek el vele akkora hatást mint aminőre számítottak, de annyit mindenesetre igen, hogyha az ember egy estén — de csakis egy estén végig nézi a színpadról felénk vibráló kalejdoszkópszerű forgatagokat, nem unja el magát. Nincs minden szellemi íz nélkül, van benne bizonyos jóízű zamat, mely itt-ott mosolyra ingerel. Vezérfonala nyomról-nyomra követi János vitézt, s akik dicső elődjét látták, azoknak ajánlom a darabot, de csakis — mint előbb említettem, egyszer! Zenéje határozottan csinos, fűlbemászó indulókkal tarkított, melyet különben összesen tizen is komponáltak. Ezenkívűl pompás táncmutatványok vannak benne, s itt volt alkalmunk megismerni a társulat két fiatal táncosnőjét, Nagy Gizit és Morvai Józstát, kik a 3-ik felvonásban egy pompás kék-vők betétet lejtettek el, melynek nyomán feltámadt tapsvihar közepett mégegyszer meg kellett ezt ismételni. Kár, hogy az igazgató nem használta fel többször ezt a két fiatal táncosnőt. Kukorica Jónás ügyvédbojtárt Deák Gyula játszotta humorisztikus paródiával, ezenkívűl kitűnő táncpiészt is láttunk tőle; Iluska kaszirosleányt Hajós Elza tűzről pattant elevenéggel; a francia király árnyékát, König Izidort, egy milliomos szabadelvű képviselőjelöltet Somogyi Károly jóízű (bonhómiával); a gonosz mostohát, özv. Mostoha Manóné kávémérés tulajdonosnőjét Tarnai Lidia, kabinetalakítást nyujtva.

Vasárnap, febr. 25. d. u.

A *Giil Baba* zónázott szokott előadásában.

Vasárnap febr. 25. este.

A *Kukorica Jónás* ismételtetett ugy, ezuttal telt ház előtt, ami bizonyára annak tulajdonítható, hogy a mai napra nem esett olyan sok bálmulatság, mint a tegnapi napra. Előadás, szereptudás jobb, mint előzőleg.

Hétfő, febr. 26.

A *János vitéztől*, vagy az újabb jelszó szerint: a *Kukorica Jónás* paródiájától bucsuzott el a székesfehérvári közönség, mely a két évi színeszezon alatt immáron harmincegyedszer viharzott le.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES
 üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.
Raktárt tartok mindenemű rugányos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javitásokat** a leggyorsabbban és jutányos árban készítek.
Hirtling Pál kocsigyártó,
 Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Meghívás.

A „Nagylángi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet“

folyi évi március 18-án

a kath. iskola helyiségében tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Zár számadások, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és az igazgatóság részére a felmentvény megadása.
 3. Az alapszabályok 5 és 20. §§ ainak módosítása a kereskedelmi törvények 224 és 129 §§-ai szerint.
 4. Határozat a tiszta nyereség hova fordításáról.
 5. A felügyelő-bizottság választása.
- Nagylángon 1906. február hó 20-án.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban. Szt-István-tér l.

**A Nagylángi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet
 Vagyon-mérleg-számlája 1905. december 31-én.**

V a g y o n				T e h e r				
	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.
Készpénz készlet								468 48
Árukészlet								9424 93
Adósok								15631 40
Felszerelési költség	525 40							
20% levonás	105 00	420 35		420 35				
Alakulási költség	86 62							
20% levonás	17 20	68 82		68 82				
Értékpapír számla								100 —
								26113 98

Üzletrész a 10 kor.								5420 —
Áruhitelzők								15799 17
1903. évi osztalék								891 17
1904. „								963 60
Tartalék alap								1319 26
Üzletvezető óvadéka								420 —
Tartozás fuvarozásért								400 —
személyzet fizetése								692 89
Nyereség								207 89
								26113 98

Nagylángon, 1906. január hó 24.

Schultz István, elnök. **Wolf Károly,** ig. tag. **Mihályi Antal,** ig. tag. **Gombolai András,** ig. tag. **Szedlmayer János,** ig. tag.

Az 1904. év végén volt 104 tag 542 üzletrésszel; az 1905. év folyamán kilépett 1 tag 1 üzletrésszel, mely a szövetkezeté lett s így az 1905. év végén van 103 tag 542 üzletrésszel.

Veszteség-nyereség-számla.

K i a d á s				B e v é t e l				
	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.
Személyzet fizetése								
Szállítási költség								2658 92
Üzleti költség								675 39
Adó								100 96
Felszerelés 20% leírás								414 34
Alakulás 20% leírás								105 00
Betöréssel lopás által okozott kár								17 20
Kamat számla								2245 26
Nyereség								652 35
								207 89
								7377 40

Áruknaí nyers bevétel								
								7377 40
								7377 40

Ezen mérleg, veszteség- és nyereség-számlát a felügyelő bizottság által megvizsgáltván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyzőnek találtatott.

Truka József, f. b. elnök. **Rott Ignác,** f. b. t. **Rippel József,** f. b. t. **Kerkovits József,** f. b. t. **Kováts Lajos,** f. b. t. **Csomó János,** f. b. t. **Kalauz József,** f. b. t. **Plettler István,** f. b. t.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott